

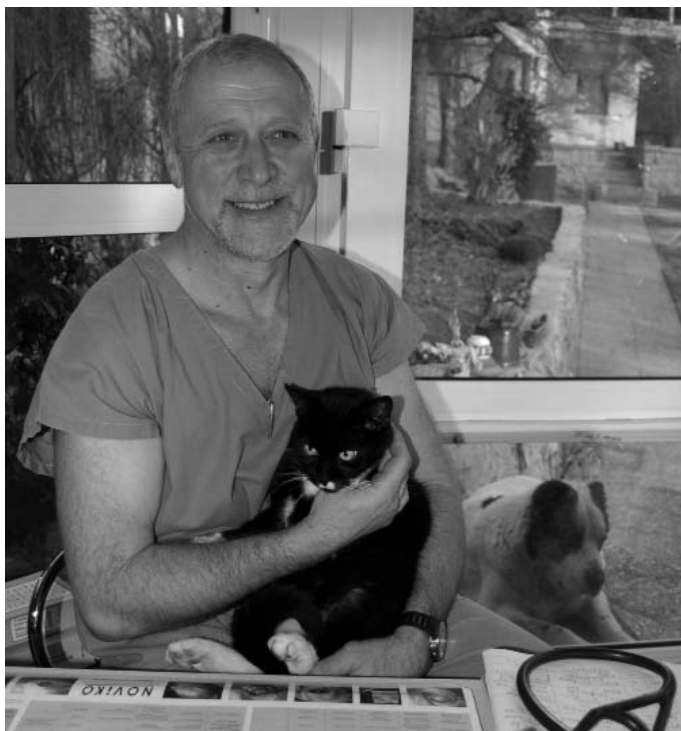
Rozhovor s lékařem, který s pacienty nemluví

Miroslav Hájek / foto: autor

Popravdě řečeno našemu dnešnímu hostovi se do rozhovoru moc nechtělo; že prý žádnou reklamu nepotřebuje, klientů má víc než dost, ale času naopak málo... vzdoroval. Nakonec přece jen ke schůzce svolil. Snad pod vlivem argumentu, že patří mezi ty nejznámější obyvatele obce, se kterými valná většina Velkopopovičáků někdy musela přijít do styku. Protože Popovice jsou svým způsobem stále trochu vesnice (k čemuž se mimo jiné ještě stále hrdě hlásí na své webstráně), a tak snad v každém domě je kočka nebo pes.

Možná, že si ještě vzpomenete, že když jsme bezmála přede dvěma roky zahájili seriál rozhovorů se zajímavými lidmi, kteří mají nějaký vztah k Velkopopovicku, hned v druhém dílu jsem vyzpovídal zdejší lékaře. Pochopitelně... protože, kdo je v obci hned po starostovi nejdůležitější...?

Vzpomněl jsem si na tento rozhovor i proto, že stejně jako oni, také zdejší veterinář MVDr. Pavel TRUHLÁŘ se těší velmi dobré pověsti. A aby ona podobnost byla ještě bližší, začal jsem náš rozhovor obdobnými otázkami, se kterými jsem otevřel interview tehdy s lékaři „lidskými“.

MVDr. Pavel TRUHLÁŘ
narozen 23. 8. 1954,
ženatý, otec syna

Že žijete ve Velkých Popovicích, o vás domácí vědí. Místní rodák ale nejste, že... Od kdy ale zde vlastně působíte?

My jsme sem přišli v roce 1983, kdy jsme zde koupili dům, protože tehdy Praha bytové možnosti neskýtala. Ale tehdy jsem tu ještě veterinu neprovozoval, k tomu došlo až po revoluci. A to ještě ne hned, protože po uzavření veterinární nemocnice v Říčanech, kde jsem původně dělal, jsme ještě deset let měli s kolegou praxi v Praze. Ale pak jsem se definitivně rozhodl pro Velké Popovice.

Kolik máte pacientů?

Já si vedu evidenci víceméně jen roční, protože psi a kočky nežijou tak dlouho jako člověk... takže když se podívám do počítače, ukazuje to na nějakých zhruba devatenáct set majitelů. Kteří ovšem mají různý počet zvířat. Ta roční evidence se v poslední době zhruba na tomto čísle

drží, my bychom ani nebyli schopní z časových důvodů klientelu rozšiřovat. Ono se stále něco rodí a něco zase umírá... Svůj vliv na to má i to, že se přece jen více specializujeme na tři hlavní obory – na ortopedii, chirurgii a oční.

Mezi vašimi pacienty asi převažují psi...

Ano, převažují psi, kočky a další domácí zvířata jako morčata, osmáci, ptactvo, sem tam jako zpestření i nějaký ten plaz. Ale to už opravdu jen okrajově. Jsme zaměřeni na malou klientelu, takové výjezdy třeba na koně už prostě nejsme schopni zvládat.

Takže převažují psi?

Psi a kočky tak napůl.

Který neduh je vlastně vůbec netypičtějším onemocněním u zvířat v současnosti?

Nelze to určit jednoznačně. Je to vlastně obdobné jako u lidí: onemocnění infekční a úrazy. Hodně se zabýváme i alergiemi, dietetickými problémy, potížemi s tolerancí stravy, onemocnění kůže... to jsou asi tak ty nejčastější případy, které sem přijdou.

Když jste zmínil svou předchozí říčanskou a pražskou praxi, máte možnost porovnávat, jak na tom jsou vaši Velkopopovičtí pacienti se zdravím?

Řekl bych, že v poslední době se setřel rozdíl zdravotního stavu zvířat mezi městem a vesnicí. Ostatně Velké Popovice už tak moc vesnicí nejsou, stávají se i v tomto ohledu satelitem Prahy, takže naši klientelu hodně představují obyvatelé z domů nově postavených v posledních letech. Já bych řekl, že už převyšují původní obyvatelstvo. Každopádně se dá říct, že co dům, to zvíře.

Takže vliv přece jen stále ještě solidního životního prostředí ve Velkých Popovicích na zvířátka se nedá vystopovat?

Kdybychom udělali spektrum potíží, se kterými sem přicházejí, tak třeba proti Praze je tady přece jen trochu méně infekčních onemocnění. Protože ve městě psi kvůli omezení ploch pro vyvenčení přijdou mnohem více do kontaktu s ostatními psy, je tam značná kontaminace prostředí, ve kterém se pohybují. A je tam i větší možnost invaze parazitů. Což je i otázka způsobu chovu, tady mají zpravidla nepoměrně větší možnost pohybu po zahradách. Pes potřebuje pohyb, a když má ve městě třeba staršího majitele, nedostává se mu té možnosti jako tady, kde se může volně proběhnout po zahradě, aniž by se v tom majitel musel angažovat.

Od nejčastějších chorob k opaku; vzpomenete si za dobu své praxe zde na nějakou kuriózní chorobu, která se tu objevila?

Kuriózní případy jsou... jen nevím takhle nahonem, co bych měl prezentovat. Snad tedy rybářský háček zaseknutý při nešťastném na-

hození v čumáku psa. Často se objeví i nejrůznější nevhodné snědené objekty, jako gumové hračky, nebo chlupatý tenisák, který byste si nedovedl představit, že by mohl projít hrtanem psa. Občas ošetříme i nějaké to střelné poranění. Třeba když mladý muž jde do lesa s mladou ženou a se psem a myslivec mu ho postřelí. Pán šel tři kroky před psem, naštěstí to nedostal, ale pes byl prostřelený skrz naskrz.

A co nějaké exotické zvířátko, to se vám v ordinaci neobjeví?

Sem moc exotických zvířat nepřijde, protože jejich chov je už tak specifický, že jejich chovatelé mají na to i své specializované odborníky. Prakticky jsem se s tím setkával v Říčanech, když jsme byli jediná veterinární nemocnice v kraji. Tam jsem často přišel do styku s exoty. Patřily většinou cirkusům, co zimovaly v Praze a okolí. Tady to je výjimkou.

Kdybyste měl ze své dlouholeté zkušenosti vyslovit nějakou praktickou radu pro chovatele, jaké zvířátko si pořídit a jak se o ně starat, co byste dal na první místo?

Když vezmu v potaz, že nejvíce se do domácností pořízují psi, pak vůbec nejdůležitější ze všeho je především zvážit tu myšlenku samu – pořídit si psa. Dnes už to je tak, že bude členem rodiny, je to každodenní zátěž zhruba na deset let, která pochopitelně rodinu ovlivní. Pes se nedá vypnout jako nějaký spotřebič, vyžaduje, když z něj něco má být, poměrně značnou pozornost. Mění se podstatně celá struktura a organizace volného času v rodině... Často se třeba pořízuje pes dětem, ale ty za pár lety povyroste a ztratí zájem, ale i třeba časové možnosti dát tomu psovi vše, co potřebuje.

Takže jinými slovy varujete před oním častým nedostatečně rozmyšleným nadšením pro myšlenku pořídit si psa...

Zcela určitě. Naprosto přesně to říkáte... Nejde jen o to, že to je náročná záležitost i finančně... a to nemyslím jen krmení, ale i lékařská péče se plně platí... především ovšem jde opravdu o tu péči náročnou na čas.

V té souvislosti mě napadlo: lze zvíře zdravotně pojistit?

Ano, existují pojišťovny, které při dodržení určitých podmínek vám psa pojistí. Funguje to tak, že člověk, který má pojištěného psa, ode mě dostane fakturu na výkon, kterou pak uplatní u té své pojišťovny. A ta pak, když to souhlasí s rozsahem sjednaného pojištění, částečně nebo úplně zákrok nebo léčbu uhradí majiteli.

To platí jen na psy?

Nejen pro psy, pojistit lze cokoliv, pokud to pojišťovna akceptuje.

Pro mě vždycky bylo záhadou, jak se veterinář může správně orientovat a ordinovat, když se s pacientem nedomluví, co ho trápí. A navíc to obrovské spektrum živočišných druhů, každé zvíře jiné, tedy i jejich choroby...

Ono je to dnes už tak, že díky rozvoji veterinární medicíny a techniky se vyčleňují specialisté, kteří se orientují na určité druhy zvířat i specifické obory. U takových koček a psů je to přece jen o trochu jednodušší – tady rozhoduje především praxe. Ta je doslova určující. Nechci říct, že veterinární lékař s čerstvým diplomem nemůže být dobrý, jsou mezi nimi určitě mnozí nadaní a šikovní, ale jak jste říkal o té orientaci, tak přesně to je přímo vázané na praxi. Na její délku, zkušenosti. Prostě čím déle to děláte, tím lépe se v tomto oboru orientujete. Samozřejmě až do chvíle, než vám začnou degenerovat buňky šedé kůry mozkové.

Pro mě ale bylo vždy záhadou, jak široký – vlastně univerzální záběr musí veterinář mít, když má léčit stejně tak rybičky v akváriu, jako krávu na louce. A to ještě počínaje od infekcí, přes oči, zlomeniny až po porodnictví...

Dnes už lze i ve veterině říct, že nejde dělat úplně všechno. To není možné. Je to nejen o erudici a zkušenostech, ale i o technickém vyba-

vení... takže i u nás dnes platí to, co je běžné v humánní medicíně, že s určitými problémy posíláte zvíře na specializované pracoviště. Dám vám příklad: Já sice mám atestaci z očního, ale nemám vybavení na to, abych vyměňoval psům čočky. Třeba u šedých zákalů. Takže toho psa s majitelem pošlu tam, kde na to jsou vybaveni.

Tedy na psí oční kliniku?

To nemusí být přímo klinika, ale zařízení, kde na to jsou technicky vybaveni. Mají docela složitý technický park, který není levný a musí se tedy zaplatit. Já, když bych tu měl dělat dvě čočky za rok, si takové zařízení nemůžu dovolit. Jako za mnou lidé se zvířaty jezdí s problémy ortopedickými, jinam zase třeba právě na tu výměnu čoček.

Takže vy jen budete směřovat majitele zvířete, kam se s jakým problémem obrátit...

Určitě, ale zkušený chovatel se už i sami zorientují na internetu. Já můžu jen poradit a poskytnout reference.

A jste také schopen či ochoten poradit třeba při vybírání plemene psů, zda je to právě správná volba do konkrétních podmínek?

Samozřejmě. Je zajímavé, že lidi zpravidla dělají chyby, když si pořízují psa poprvé. Prostě se jim některý líbí, je to i o módnosti. Ale pak přijdou na to, že právě ten se do jejich podmínek nehodil. Když pak o něj přijdou a chtějí psa nového, váží už mnohem bedlivě, jakou rasu vybrat. A přijdou to se mnou i probrat. To považuji za skutečně šťastný okamžik, když přijdou nejen na nutný zákrok nebo na ošetření, ale když zajdou ještě předem, před pořízením si psa, poradit se.

Tak mě napadá, co je vlastně správné – veterinář, nebo zvěrolékař?

Je to úplně jedno. Obojí je správně.

Nedá mi to nakonec si neověřit, zda kovářova kobyla náhodou nekulhá... ten chlupatý krasavec, který nás sleduje ve vaší prosklené ordinaci ze zahrady, je předpokládám váš pes...?

Samozřejmě... i ten kocour, co se vám motá kolem nohou. Jinak máme ještě dalšího psa a dva ptáčky, zebříčky. Ale to je současný stav, mění se to. Vzhledem k tomu našemu dennímu vytížení to stačí až bohatě. Máme tu pro psy solidní zázemí, aby tu prožili hezký život. To bych rád závěrem znovu zdůraznil – aby ti, co uvažují o pořízení zvířete, opravdu solidně zvážili, jaké mají osobní podmínky a možnosti psovi připravit hezký život.

Děkuji vám za rozhovor!

Na závěr si nemohu odpustit jednu poznámku: Asi jste si toho i všimli... dr. Truhlář v rozhovoru plynule přechází z první osoby jednotného čísla do plurálu; a protože syn se veterínou nezabývá, je jasné, že tím dalším v pozadí je jeho manželka Marie. Je mu v ordinaci, jak se říká, pravou rukou. V průběhu našeho rozhovoru třeba stačila zabezpečit statného kocoura po posledním zákroku, při kterém svedli souboj o jeho oko, pak poklidit operační sálek, na to vyměnit jemné latexové lékařské rukavice za robustní gumové, a z veterinární asistentky se proměnit v uklízečku celé ordinace. K tomu má na starosti zdejší obchod s potřebami pro zvířata, je činná i v zastupitelstvu obce... ale to už by byl jiný rozhovor...